

Brněnské smyčcové kurzy a Smyčcové soboty

Konzervatoř Brno pořádá o letních prázdninách, v srpnu 2015, Brněnské smyčcové kurzy, ale také v průběhu celého školního roku připravuje Smyčcové soboty. Protože je to soubor několika vzdělávacích akcí s bohatým programem, zaujala nás tato informace a požádali jsme o rozhovor pana MGA. Štěpána Graffeho, uměleckého vedoucího těchto projektů.

Štěpán Graffe

Mohl byste nám představit smyčcové oddělení brněnské konzervatoře?

Brněnská konzervatoř v letošním školním roce oslavila 95. výročí svého založení. Připomenu, že u jejího zrodu stál a prvním ředitelem byl Leoš Janáček. V celé dlouhé historii školy, která je druhou nejstarší institucí svého druhu u nás, významnou součástí tvoří smyčcové oddělení, které nese v současné době název Oddělení strunných nástrojů, protože vedle výuky hry na smyčcové nástroje k nám připadá také harfa. Velký význam pro rozvoj oddělení jistě měla skutečnost, že již od počátků se v pedagogickém sboru smyčcového oddělení objevovaly vynikající pedagogické a umělecké osobnosti, které přinášely rozhodující vliv na pedagogické prostředí. Připomenu například osobnosti profesorů Josefa Muziky, Františka Kudláčka, Bedřicha Havlíka, Rudolfa Šťastného, Bohumila Kotmela staršího. Absolventy jsou nejen stovky posluchačů, kteří působili a působí jako učitelé na hudebních školách a dál předávají a rozvíjejí myšlenky získané během studia, ale i stovky orchestrálních a komorních hráčů.

Pedagogové smyčcového oddělení se podíleli na rozvoji významných sólistů, z nichž v poslední době na předním místě stojí například violoncellistka Michaela Fukačová nebo houslista František Novotný. Bývalí absolventi se uplatňují také v mnoha domácích orchestrech, na pozicích koncertních mistrů, například v současnosti Pavel Wallinger a Marie Petříková (Filharmonie Brno), Ivana Frajťová (Orchestr Janáčkovy

opery Národního divadla v Brně), Pavel Mikeska, Ivana Kovalčíková (Filharmonie Bohuslava Martinů). Svě místo nacházejí s úspěchem také v zahraničí. Od loňského roku například houslistka Barbora Valečková, účinkující v orchestru vídeňské Státní opery s povinnostmi ve slavné Vídeňské filharmonii.

To bylo něco z minulosti. Jak vypadá současnost?

V současné době se snažíme navazovat na velkou tradici, která je svým způsobem zavazující, a pochopitelně vše rozvíjet v souladu s moderními trendy v oblasti pedagogiky a interpretace na smyčcové nástroje vůbec. Svět je dnes otevřený, což je pro inspiraci a pro následnou výuku velkou výhodou. Většina pedagogů je rovněž výkonnými umělci, což obohacuje významně jejich přístup k výuce. Kolegové působí jako členové vynikajících komorních souborů a brněnských orchestrů, jejichž umělecký věhlas přesahuje hranice Evropy (Filharmonie Brno, Orchester Janáčkovy opery Národního divadla v Brně, Janáčkovo kvarteto, Kynclovo kvarteto, Wallingerovo kvarteto a další). Naši studenti se úspěšně účastní celé řady národních i mezinárodních soutěží a o studium u nás je stále zájem, což nás těší a motivuje zároveň.

A co je vlastně náplní Vaší činnosti?

Na brněnské konzervatoři vyučují hru na housle a metodické předměty. Vedle pedagogické práce se věnují intenzivně koncertní činnosti zejména jako primárius smyčcového kvarteta (Graffovo kvarteto), se kterým

Ze zkoušky orchestru nejmladších účastníků kurzů

jsme se v průběhu uplynulých 18 let představili na stovkách koncertů doma i v zámoří, na mnoha hudebních festivalech a pódii významných koncertních sálů. Od loňského roku k tomu přibyla nová náplň, která stojí hodně času a energie, ale zároveň mě velmi těší. Byl jsem v rámci doplňkové činnosti Konzervatoře Brno pověřen vedením Smyčcových sobot, které jsou akreditovaným

vzdělávacím cyklem pro pedagogy základních uměleckých škol, a vedním Brněnských smyčcových kurzů.

Můžete nám, prosím, představit Smyčcové soboty?

U zrodu Smyčcových sobot stál violoncellista, profesor Václav Horák, který je vedl celých deset let. Za tu dobu se mu podařilo vybudovat neuvěřitelné metodické centrum, kam přijíždí učitelé doslova z celé České republiky. V uplynulých ročnících se uskutečnily přednášky mnoha předních pedagogů. Významnou součástí jsou rovněž lekce, kde mohou učitelé konzultovat

Václav Horák při výuce na Brněnských smyčcových kurzech

specifické pedagogicko-metodické problémy se svými žáky u pedagogů brněnské konzervatoře. Myslím, že velkým obohacením je pro všechny rovněž vznik určité komunity učitelů, kde si mohou navzájem sdělovat své případné problémy a poznatky ze své práce.

Jak vlastně soboty probíhají a co je jejich náplň nyní?

V současnosti celý cyklus obsahuje osm sobot v průběhu celého školního roku. Každá sobota obsahuje dvě hlavní přednášky a možné individuální konzultace. Ve svém přístupu se snažím navazovat na vynikající náplň programu vybudovanou profesorem Horákem. Co se nám v poslední době daří, je navíc získávat významné přednášející pedagogy ze zahraničí. V únoru letošního roku se setkala s velkým ohlasem přednáška amerického violisty Jerry Hornera, emeritního profesora Indiana University, Bloomington, člena slavného Fine Arts Quartet. V příštím roce se těšíme vedle profesora Zdeňka Goly, profesora Ivana Štrause, Jaroslavy Ledkové a Mgr. Pavla Suka také na zahraniční hosty. Svou účast přislíbil slavný finský houslista, profesor Sibeliovy akademie Seppo Tukiainen a také paní Helen Brunner z Velké Británie. Ta bude hovořit o Suzukiho metodě, kterou studovala přímo u dr. Suzukiho v japonském Matsumoto. Vedle těchto přednášek se ještě uskuteční semináře komorní hudby s renomovanými komorními hráči a seminář dějin interpretačního umění.

Zmínil jste rovněž Brněnské smyčcové kurzy, můžete nám je představit?

Brněnské smyčcové kurzy byly založeny před třemi roky. Hlavní myšlenkou bylo, aby vedle vlastní hry na smyčcové nástroje pod vedením pedagogů brněnské konzervatoře kurzy přispěly k vytvoření společenství hráčů na smyčcové nástroje všech výkonnostních kategorií, jejich pedagogů a rodičů, ale i třeba hudebních amatérů bez omezení věku. Máme radost, že se nám to v uplynulých dvou letech již podařilo a v loňském roce na závěrečném koncertě jsme se loučili s více než padesáti účastníky z celé naší republiky ve věkovém rozmezí 6 až 23 let. Naše kurzy se snaží být místem, kde hudba a umění mají přinášet radost a hlubší hodnoty pro další život.

Jak tedy kurzy probíhají?

Naše kurzy se skládají ze dvou na sobě nezávislých částí. Hlavní část se koná tradičně na konci srpna a nese název „Radostně se smyčcem – prázdninové rozehrávání.“ Letos se bude konat od 23. do 29. srpna. Druhá část „Radostně se smyčcem – do Brna na radu“ nabízí individuální konzultace v průběhu celého školního roku.

Vraťme se k letním kurzům. Jaká je jejich náplň?

Letních kurzů je možné se účastnit jako aktivní účastník. To znamená, že každý den obsahuje individuální lekci na nástroj pod vedením vybraného pedagoga brněnské konzervatoře, účast hry v orchestru a také bohatý kulturní a společenský program. Rekreační účast obsahuje jen hru v orchestru a další program. Od počátku založení kurzů je naším pravidelným hostem paní Eva Bublová, autorka populárních Houslových knížek, která vede právě orchestry mladších i starších účastníků kurzů. Každoročně se snažíme na kurzy zvát rovněž další hudební hosty, v loňském roce vyučoval na našich kurzech vybrané studenty houslista František Veselka, renomovaný sólista a profesor

Na kurzech vyučoval také houslista František Veselka

Letošním hostem Brněnských smyčcových kurzů a festivalu bude Josef Špaček

hudební univerzity v norském Oslo a Stavangeru. Letos povede tuto masterclass, která bude k pasivní účasti přístupná všem účastníkům kurzů, sólista a koncertní mistr České filharmonie Josef Špaček. Věřím, že kontakt s tímto mladým, sympatickým

a nesmírně talentovaným umělcem bude pro všechny velkým obohacením. Zajímavá bude rovněž náplň koncertů letošního festivalu při kurzech, kde se mohou účastníci těšit na vystoupení Josefa Špačka a Graffova kvarteta, violoncellisty Miroslava Zichy, kontrabasisty Martina Šranka, ale také Moravského komorního orchestru pod taktovkou Richarda Kružíka. Právě toto těleso, složené z posluchačů smyčcového oddělení brněnské konzervatoře, je také naší velkou chloubou, rád připomenu jejich opakované vítězství například v rozhlasové soutěži Concerto Bohemia. Vedle koncertů bude možné navštívit významné brněnské hudební instituce (Filharmonie Brno), houslařskou dílnu a naplánovaný je i odpočinkový relaxační program. Všechny podrobné informace jsou na webových stránkách Brněnských smyčcových kurzů (kurzybrno.wz.cz) a na facebookovém profilu smyčcového oddělení.

Vážený pane Graffe, dovoluji mi, abych Vám poděkovala za tak zajímavé povídání. Brněnské smyčcové kurzy i Smyčcové soboty jsou jistě žádané, program je bohatý a hosté opravdu zajímaví. Ráda bych Vám popřála, aby se vše vydařilo dle Vašich představ a užili jste si všichni plnými doušky každou chvíli. Děkuji Vám a přeji krásné smyčcové léto.

Šárka Procházková